

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 24

Indhold

- **MARK**
- Aktuelt i marken
- Brug af glyphosat inden høst
- Håndtering af stub efter høst
- Ukrudt i rapsstubbe før pløjefri etablering af vintersæd
- Har du melldrøjer i din rug?
- Aftaler omkring afsætning af halm
- **REGLER OG TILSKUD**
- Sprøjtejournaler – indlever gerne nu
- Indlevering af husdyrgødning til biogas
- Efterafgrøder 2024

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Jonas Johansen

Høsten 2024 er godt i gang, hvor høsten af vinterraps snart er et overstået kapitel. Udbyttet svinger meget. Vinterens og forårets store mængder nedbør påvirker udbyttet negativt, og resulterer i et gennemsnitligt udbyttelniveau lidt under middel i vintersædsafgrøderne.

Brug af glyphosat inden høst

I reglerne og etiketterne for glyphosatprodukter er høsthjælp/nedvisning og sprøjtning af hele markfladen ikke tilladt, dog er afgrænset bekæmpelse af rodukrudd tilladt. Der er ingen krav om, at det skal foregå ved hjælp af dronebilleder eller spotsprøjtning, så den håndholdte version med åben/luk af sprøjten er OK.

Har man en sprøjte, der kan køre med sektionsafluk efter tildelingskort og er forberedt til spotsprøjtning, så kan der være mange fordele ved at få arealet overfløjet med drone og få kortlagt sit rodukrudd.

Man får en mere målrettet bekæmpelse samt nogle kort, der kan bruges i flere år på stedfaste kolonier af rodukrudd. Derfor kan kortene også bruges til at målrette behandlinger med midler mod rodukrudd om foråret, som MCPA eller Mustang Forte i de følgende år. Hotspot-funktionen i FarmTracking er meget velegnet til at notere kolonier af rodukrudd.

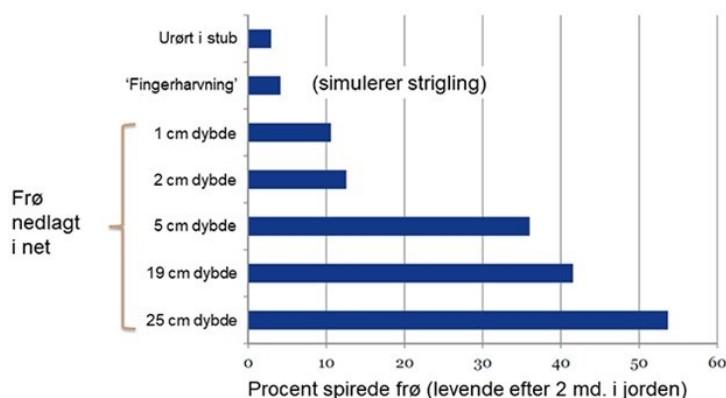
Ved bekæmpelse af rodukrudd før høst anbefales højeste dosering af glyphosat på 1080-1440 gram pr ha, samt 0,15 L/ha spredeklæbemiddel og 2,00 L/ha ammoniumsulfat.

Håndtering af stub efter høst

Høsten er efterhånden kommet godt i gang mange steder. Det betyder, at vi nu skal tænke fremad, på etableringen af næste afgrøde. Da græsukrudt driller på mange ejendomme, er det vigtigt at forebygge udfordringerne med græsukrudt for næste afgrøde.

Græsukrudtet har ofte tabt frøene inden høst, og ellers blæses de bagud af mejetærskeren med avnerne. Det betyder, at der ligger rigtig mange spildfrø af græs og andre ukrudtsfrø i stubben efter mejetærskeren. De frø skal vi på bedste måde have uskadeliggjort, så de ikke fremspirer i næste afgrøde og bliver et problem.

Et godt redskab til dette er IPM tiltaget frøpulpjemanagement, hvor du aktivt forholder dig til, hvor dine ukrudtsfrø placeres. Når vi efterlader frøene på jordoverfladen, vil mange af frøene spire oven på jorden, så de kan aflives med glyfosat senere, eller ved en god pløjning. De frø, der ikke spirer, vil have en naturlig henfald ved forrådnelse og så videre. Effekten af dette forstærkes af, at vi i Danmark ofte får en del regn i løbet af august og september. Denne påstand underbygges i nedenstående figur 1 der viser resultaterne af et spiringsforsøg med frø af italiensk rajgræs.

Figur 1 Spiringsforsøg med frø af italiensk rajgræs. Kilde: Landbrugsinfo - Peter Kryger Jensen, Aarhus universitet.

I forsøget blev rajgræsfrø sat til spiring omkring 1. oktober, efter at frøene havde lagt i jorden i forskellige dybder i 2 mdr. Frøene lå i jorden fra ca. 1. august og 2 måneder frem. Som det ses i figuren, stiger spiringsprocenten kraftigt, når dybden øges. Fra under 5 % fremspiring, når frøene ligger oven på jorden, til over 35 % fremspiring, ved deponering i bare 5 cm, der svarer til en øverlig stubharvning lige efter høst, der mange steder foregår i 4-5 cm, hvilket ses på billede 1.

Billede 1 Rapsstub harvet i 5-6 cm lige efter høst. Her er mange ukrudtsfrø begravet i 5 cm, hvor frøene ikke spire, men venter med spiringen, til de bliver harvet op til overfladen igen. Foto Niels Holmgaard

I marker, hvor der skal etableres vintersæd, skal vi bruge denne viden aktivt til at beslutte, at stubben ikke skal harves lige efter mejetærskeren. Er der behov for fordeling af snittet halm og/eller udtørre snegle anbefales det at strigle marken, da striglen ikke arbejder dybere end 1 cm. Er der områder med meget bundukrudt, lange stubbe efter lejesæd, eller lange rapsstubbe, der kan drille ved pløjning eller opharvning til såbed, anbefales det at bruge en afpudser, til at slå materialet i stykker med. Det virker meget bedre, end at prøve og harve sig til et brugbart resultat. Harverne laver ofte nogle rigtig trælse klumper når dette forsøges.

Ukrudt i rapsstubbe før pløjefri etablering af vintersæd

Rigtig mange rapsmarker bærer i år præg af det våde dyrkningsår, vi lige har været igennem. Der er mange områder, hvor rapsen har stået dårligt, og der er nu rigtig meget bundukrudt i disse områder. Et eksempel på det ses på billede 2.

Påtænkes det at etablere afgrøden efter rapsen pløjefri, anbefales det at sådanne områder nedvisnes snarest muligt, så ukrudtet begynder at henfalde, inden der skal harves til såbed i september. Får dette bundukrudt, der ofte er meget græs, lov til at gro de næste 3 uger, bliver det nærmest umuligt at harve jorden til et ordentligt såbed.

Dosis af glyfosat mod bundukrudt uden rodukrudt er 800-1000 g glyfosat/ha. Når ukrudtet efter 10-14 dage begynder at visne, anbefales en afpudsning af marken, så vi får findelt materialet. Det vil lette såbedstilberedningen senere.

Det er dog vigtigt, at hele marken nedvisnes igen lige inden opharvning til såbedet foretages, da der sikkert vil være fremspiret nyt ukrudt i de 3-4 uger, der kommer til at gå imellem disse tiltag. Når vi kommer til september, og der skal harves op til såbed, kan det kræve, at der udføres 2 harvninger med et par dages mellemrum for at lave et ordentligt såbed, da der ikke er harvet lige efter høst. Ovenstående anbefaling gælder i øvrigt også efter andre afgrøder.

Billede 2 Rapsstub med meget bundukrudt. Foto Niels Holmgaard

Rodukrudt i stubben

Hvis der er rodukrudt i rapsstubben, har vi en god mulighed for at lave en effektiv bekæmpelse med glyfosat i stubben. Da rapsen høstes med en høj stub, efterlades meget af ukrudtets bladmasse urørt, så der vil ofte vil være en god bladmasse at sprøjte på her i august. Derfor skal vi vente med at harve og afpudse sådanne områder, til 10 dage efter der er udført en glyfosatsprøjtning mod rodukrudtet.

Dosis af glyfosat mod rodukrudt er 12-1400 gr glyfosat/ha.

Billede 3 Rodukrudt, tidsler og kvik i rapsstub. Foto Niels Holmgaard

Valg af glyfosatprodukt

I ovenstående er der beskrevet forhold, hvor det kan være nødvendigt at anvende glyfosat mere end 1 gang i et dyrkningsår. Derfor skal du være opmærksom på, at med de nye godkendelser, må de enkelte midlerne kun bruges 1 gang pr. dyrkningsår. Derfor skal du have 2 midler på lager, hvor det ene bruges til pletbehandling mod rod/bundukrudt, og et andet middel anvendes lige før såning. Husk altid at kontrollere godkendelsen på det enkelte middel, om det må bruges til det du ønsker. Er du i tvivl så tjek det på middeldatabasen.dk

Har du meldrøjer i din rug?

Af planterådgiver Finn Poulsen

Meldrøjer er en svamp, der kan angribe rugen. Smitten sker under blomstring, og ses som et frugtlegete, der vokser ud i stedet for en kerne. Meldrøjer er giftige, og der er således krav til det maximale indhold i kornet, hvis det skal bruges til brød eller foder.

Har du tegnet kontrakt på en given mængde har du som udgangspunkt pligt til at levere denne mængde. Har du ikke en kontrakt og der er meldrøjer i kornet, over den fastsatte grænseværdi, kan det afsættes til et biogasanlæg. Sørg for at analysen er lavet så det er biogasanlægget der står inde for analyseresultatet.

Det kan være en fordel at afsætte rugpartier med meldrøjer til biogas. Ganske vist er det muligt at oprense kornet for meldrøjer, men det er dyrt og kommer samtidig med et betydeligt svind. Over en bred kam skal du forvente en omkostning på 10-30 kr./hkg. Herudover kan der også komme en omkostning til tørring, så det samlede træk bliver endnu større. Vi har i år hørt om afsætning til biogasanlæg til en pris på 15 kr./hkg under afregningen for foderrug. Dertil kommer, at biogas ikke fradrager for rensesvind eller omkostninger til tørring.

Billede 4 2 store meldrøjer. Ikke alle frugtlægmer af meldrøjer er så store og der kan ofte være mindre stykker som er langt svære at få øje på. Foto Finn Poulsen

Aftaler omkring afsætning af halm

Af planterådgiver Jens Nygaard Olesen

Med baggrund i det vækstår der har været, forventes det, at der bliver stor efterspørgsel på halm til strøelse, foder og til afbrænding i fyringsanlæg.

For at samarbejdet mellem afsætter og modtager kan blive optimalt, er det en fordel at lave en forventningsafstemning mellem afsætter og modtager af halm.

Aftalen bør på forhånd indeholde følgende:

- Halmtype
- Pris / kg halm i skår
- Pris / kg halm presset i baller ab. mark.
- Pris / kg halm fra tørt lager, evt. leveret
- Betalingstidspunkt.
- Sidste frist for afhentning, ab mark (aht. etablering af efterafgrøder)
- I tilfælde af vejrliget ikke tillader bjergning, hvem bærer for omkostning til snitning.

Aftalen kan laves skriftlig mellem parterne, enten på papir, eller via en sms. I langt de fleste tilfælde er mundtlige aftaler hidtil anvendt, uden problemer. Men i 2024 forventes det, at der vil være aftaler over større afstande, hvor der ikke naturligt er en relation mellem producent og forbruger.

Billede 5 Halmvogn Foto: Jens Nygaard Olesen, SAGRO

REGLER OG TILSKUD

Sprøjtejournaler – indleverer gerne nu

Af planterådgiver Jonas Johansen

Høsten er enden på dyrkningsåret, ligeledes er det også afslutningen på dyrkningsårets sprøjtninger. Derfor kan du med fordel indleverer sprøjtejournalen for 2024 til din planterådgiver.

Indlevering af husdyrgødning til biogas

Har du leveret husdyrgødning til biogas, kan du med fordel kontakte din planterådgiver angående den indleverede mængde husdyrgødning for planperioden 1. august 2023 til 31. juli 2024. Biogasanlæggene er begyndt at udsende opgørelser over indleverede mængder, som skal afstemmes inden slutningen af august.

Efterafgrøder 2024

Grundet ændringer i indsatsbehov for målrettede efterafgrøder i 2024, har en del af kystoplandene i SAGROs område oplevet en markant stigning i mængden af målrettede efterafgrøder, der skal etableres her i 2024. Dette kan betyde, at nogle landmænd får et obligatorisk krav til målrettede efterafgrøder.

Du kan i Gødningskvote- og efterafgrødeskemaet (GKEA) se, om du skal have obligatoriske efterafgrøder, dette ses på Landbrugsstyrelsens selvbetjeningssystem Tast selv, hvor man logger på med MitID, går til GKEA 2024. På skemaets fane "Opgørelse efterafgrøder" trykkes "opdater skema" og i felt D ses det samlede krav. Nederst på siden får man udspecificeret kravet på vandoplandsniveau.

Den 10. september er frist for ændringer af efterafgrøder og alternativer, hvor areal og placering af efterafgrøder skal være ajourført. Tag derfor fat i din planterådgiver, hvis du har ændringer til dine efterafgrøder.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen

SAGRO 1/9
Støb brud af fuldtækt Log ud

Selvbetjening Landbrugsstyrelsen
Support: 23 93 80 00 - Bistand

Forside Indbakke (36) Ansøg og indberet Markkort Alle sager Lister Betalingsretigheder Fuldmagter

Feltmelding Budgetindstillinger

ANSØG OG INDBERET
Vis markkort Luk Print
Maksimer skema

GKEA-forside Markplan Beregn gødningskvote Opgørelse efterafgrøder Opdater skema

Opgørelse efterafgrøder 2024

Generelle Oplysninger

A1. Oplysninger om økologi fra Landbrugsstyrelsen

A1a. Hvis du er usig, så angiv en værdi her
Vælg...

B1. Ifølge dit gødningsregnskab 2022/2023 blev der udbragt husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til
80 kg N/ha harmoniareal eller derover

B1a. Hvis ingen værdi er indrapporteret, så angiv en værdi her
80 kg N/ha harmoniareal eller derover

C. Efterafgrødegrundareal beregnet ud fra den markplan 426,24 ha

Offentliggørelse af det obligatoriske krav
Det obligatoriske krav er offentliggjort den 27-06-2024

Obligatoriske efterafgrøder i målrettet kvælstofregulering

D. Dts samlede krav til obligatoriske efterafgrøder 3,57 ha

E. Indberettede obligatoriske efterafgrøder 0,00 ha